

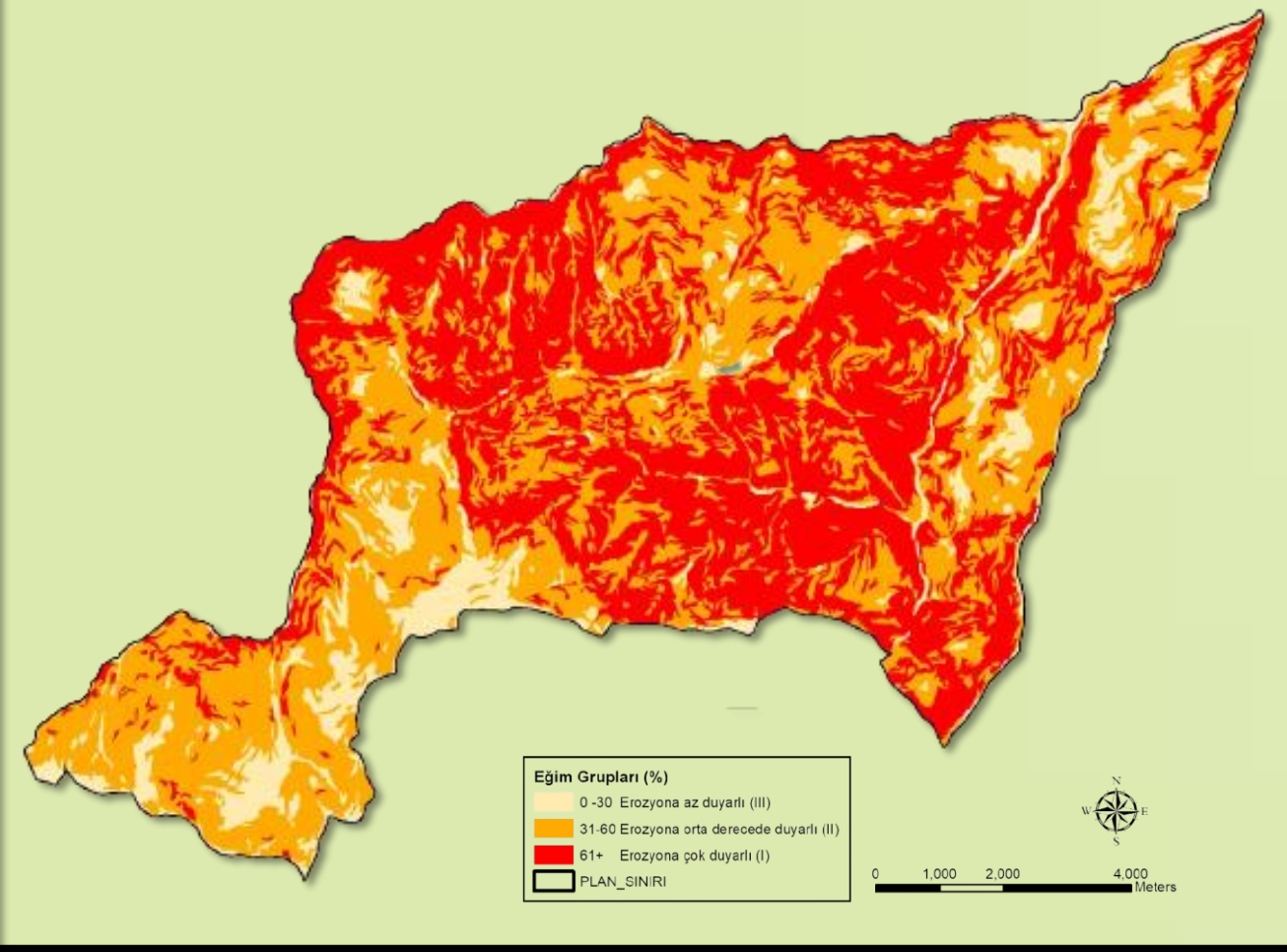
## ÖZET

Bu çalışmada toprak koruma fonksiyonunu belirlemek için kullanılan eğim parametresine ilaveten anakaya grupları ile meşcere yapısı, kök sistemi ve kapallık biçimi gibi yeni parametreler bir arada kullanılarak toprak koruma fonksiyonu erozyon risk grupları oluşturulmuştur. Tüm fonksiyonlar farklı renklerle kullanılarak veya taranarak tek bir harita üzerinde birleştirilmiş ve bütün fonksiyonlar meşcere tipleri haritası ile çakıştırılarak plan ünitesinde tek ve çok fonksiyonlu alanlar belirlenmiştir.

## 1. AŞAMA

Tablo 1. Erozyon riskinin eğim grubuna göre değişimi.

Eğim Grupları (%)	Risk Grubu	Açıklama
0-30	III	Erozyona az duyarlı
31-60	II	Erozyona orta derecede duyarlı
61+	I	Erozyona çok duyarlı

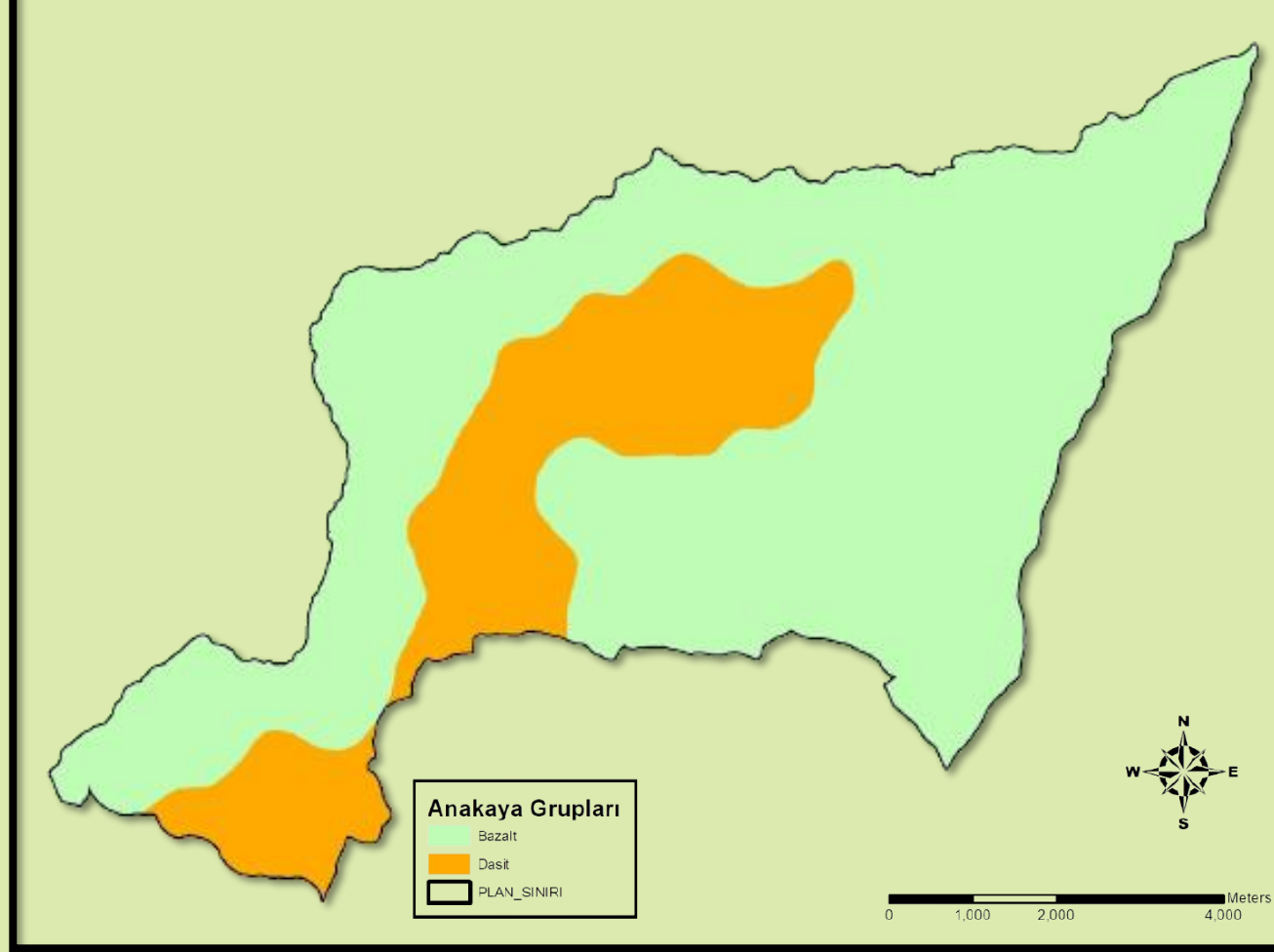


Erozyon riskine göre eğim grupları haritası.

## 2. AŞAMA

Tablo 2. Anakaya yapısına göre erozyon risk grupları.

Anakaya	Risk Grubu	Açıklama
Kümtası, Şist, Sediment	I	Erozyona çok duyarlı
Karbonat, Ofiyolit, Yamaç molozu	II	Erozyona orta derecede duyarlı
Gabro, Kireçtaşı, Mermer	III	Erozyona az duyarlı



Anakaya grupları haritası.

## SONUÇ VE ÖNERİLER

Ormanların topluma sunmuş olduğu birçok faydaları olmasına rağmen, orman amenajman planlarının yapılarında yıllarca odun üretiminin planlanmasına ve buna dayalı yöntemlerin geliştirilmesine çalışılmıştır. Bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de hızlı bir şekilde artan nüfusun doğal kaynaklardan beklediği faydalar da artmakta ve çeşitlenmektedir. Kentsel alanlara olan yoğun talep nedeniyle ormanların ekolojik ve sosyokültürel fonksiyonları ön plana çıkmıştır. İşletmeciler de bu fonksiyonların sürdürülebilir olarak işletilmesi amacıyla toplumun taleplerine cevap verecek şekilde ormanların planlanması gerektiğini öngörmüşlerdir.

## MATERYAL VE METOT



Çalışma alanının genel konumu

Bu çalışmada; alanının konumsal orman fonksiyonlarının belirlenmesi için Maçka Orman İşletme Müdürlüğünden temin edilen sayısal meşcere tipleri haritası ile 1/25.000 ölçekli sayısal topoğrafik haritalar kullanılarak alanın Sayısal Arazi Modeli (SAM) oluşturulmuştur. Alanın jeolojik yapısı Maden Teknik Arama (MTA) Genel Müdürlüğü'nün 1/25.000 ölçekli jeoloji haritasından yararlanılarak sayısallaştırılmış ve anakaya grupları oluşturulmuştur.

### Toprak Koruma Fonksiyonuna Ayrılacak Alanların Belirlenmesi

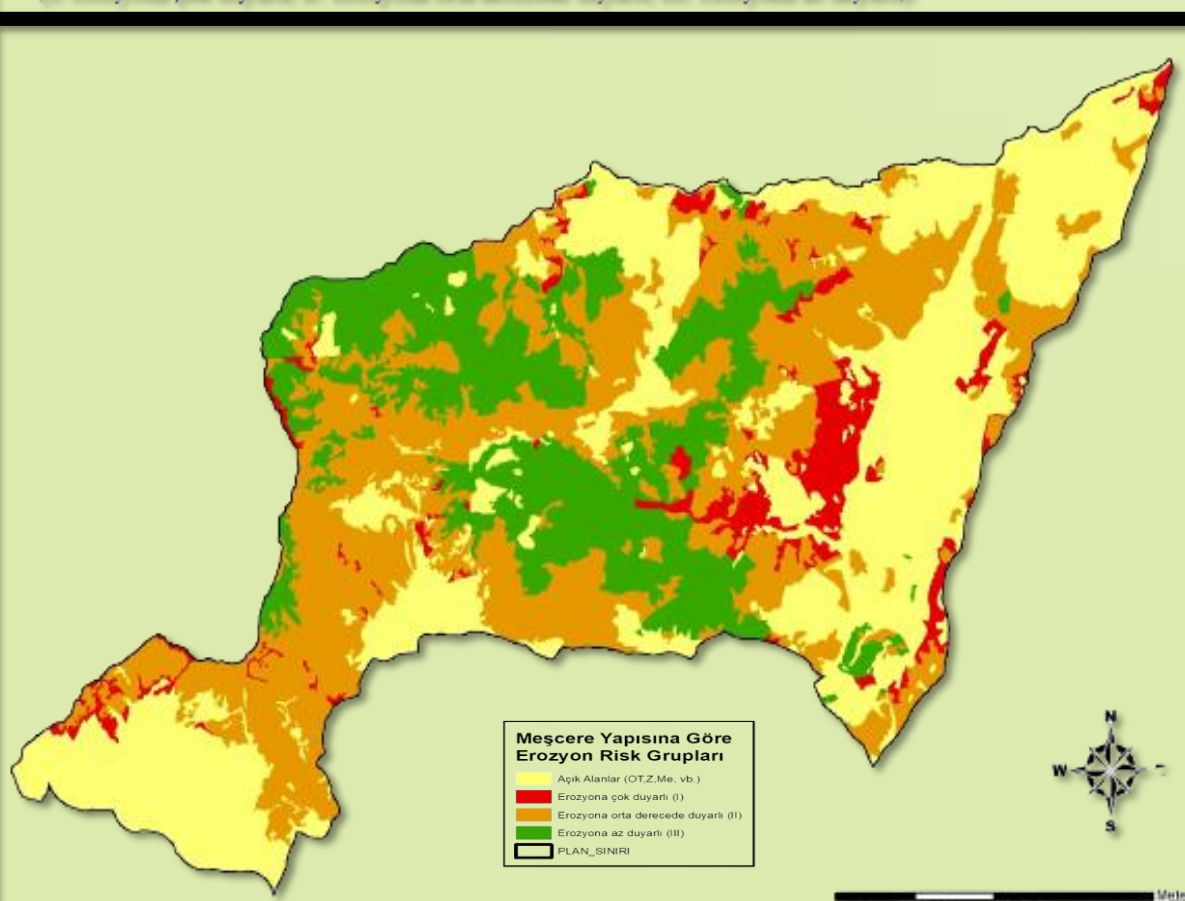
Toprak koruma fonksiyonuna ayrılacak alanlar belirlenirken, arazi üzerinde görünen fiili erozyonun yanında gizli risk taşıyan alanların da tespit edilmesi hedeflenmiştir. Bu amaçla toprak koruma fonksiyonuna ayrılacak alanlar aşağıdaki ölçütler dikkate alınarak risk grubuna göre derecelendirilmiştir:

- ✓ Eğim
- ✓ Anakaya
- ✓ Kök Sistemi
- ✓ Kapallılık
- ✓ Açık alanlar

## 3. AŞAMA

Tablo 3. Meşcere yapısı (kapallılık ve kök sistemi) göre erozyon risk grupları.

Meşcere Kapallılık	Kök Sistemi		
	Kazık	Yürek	Saçak
Açık Alanlar (OT, Z, Me vb.)	II	II	I
Bosbükü Kapalı	II	II	II
Sevrek ya da Gevrekli Kapalı	II	II	II
Orta Kapalı	III	III	II
Normal Kapalı	III	III	II



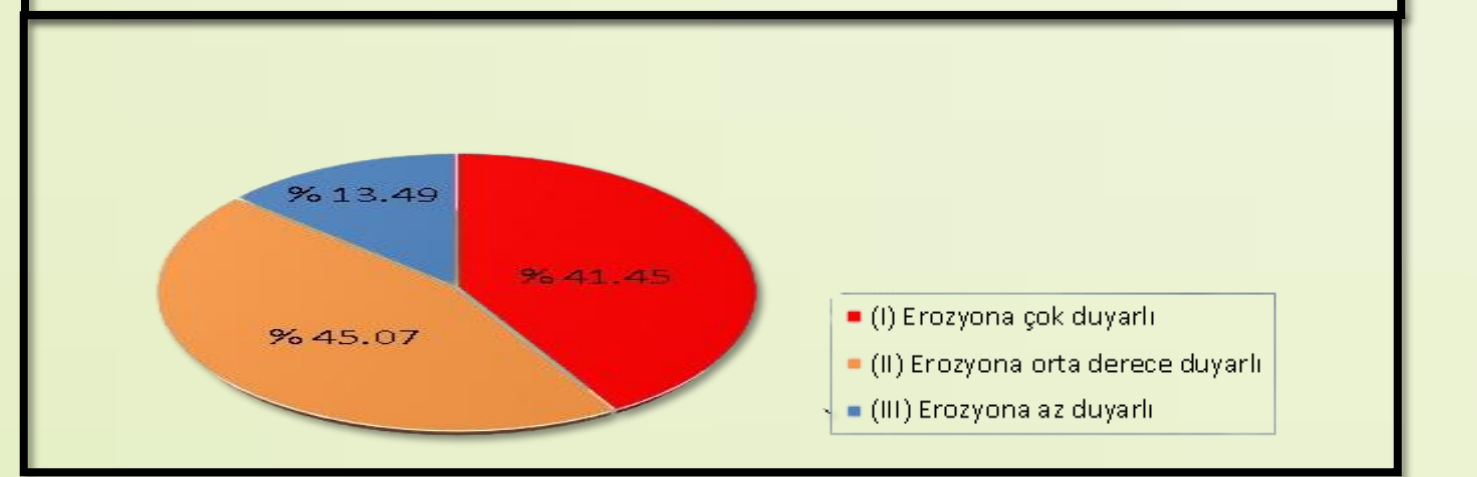
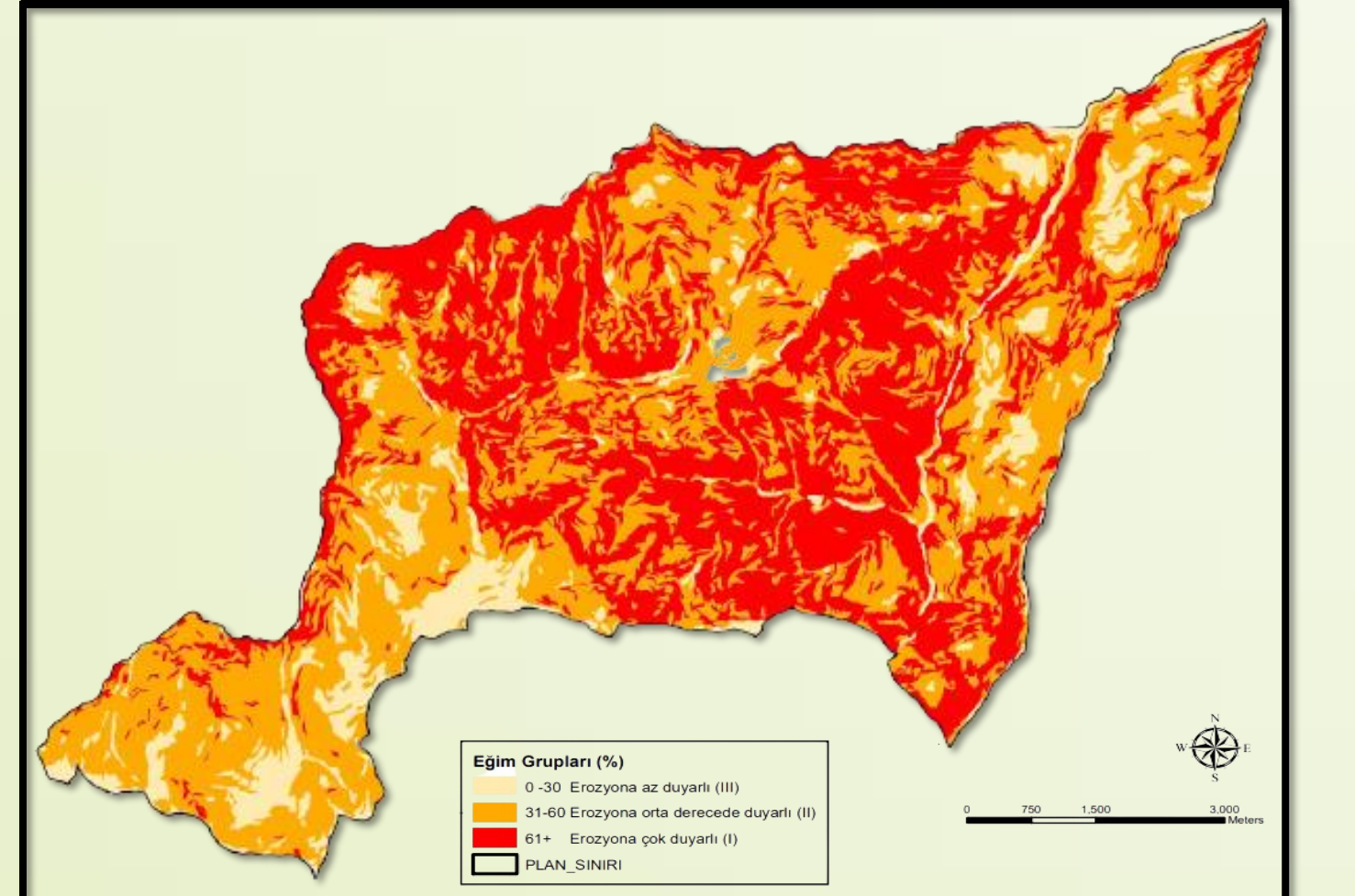
Erozyon riskinin meşcere yapısına (kapallılık ile kök sistemine) göre değişimi.

## GİRİŞ

Her bir fonksiyon için haritalar ArcGIS ortamında ayrı ayrı oluşturulmuştur. Tüm fonksiyonlar farklı renklerle kullanılarak veya taranarak tek bir harita üzerinde çakıştırılmıştır. Tek bir harita üzerinde birleştirilen bütün fonksiyonlar meşcere tipleri haritası ile çakıştırılarak plan ünitesinde tek ve çok fonksiyonlu alanlar tespit edilmiştir.

## 5. AŞAMA

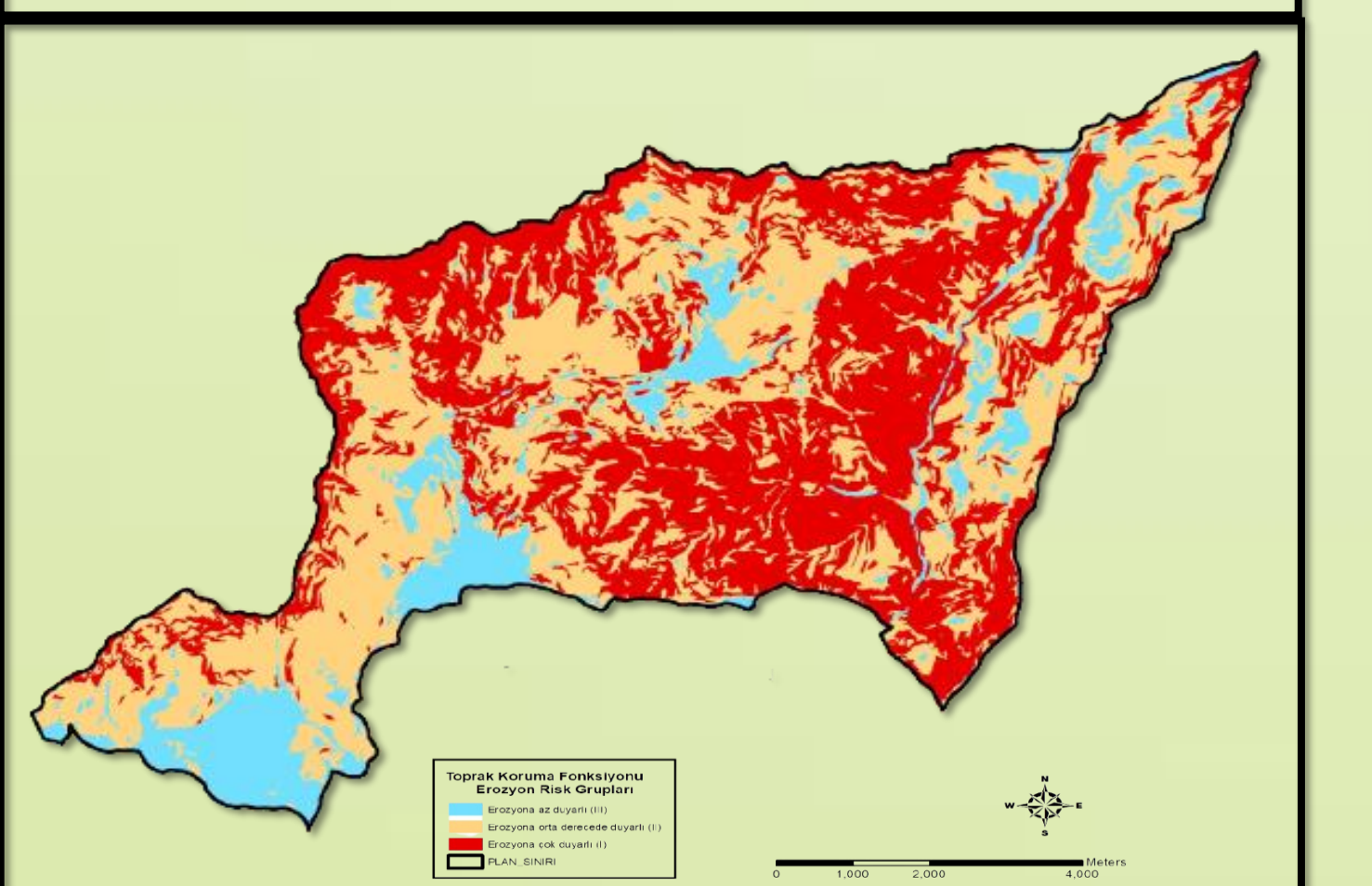
Erozyon Risk Grupları	Alan (ha)	%
(I) Erozyona çok duyarlı	2480.98	41.45
(II) Erozyona orta derecede duyarlı	2697.54	45.07
(III) Erozyona az duyarlı	807.36	13.49
<b>Toplam</b>	<b>5985.88</b>	<b>100.00</b>



## 4. AŞAMA

Tablo 4. Toprak koruma fonksiyonu risk gruplarının sınır aralıkları.

TKE Sınır Aralık Değerleri	Risk Grubu	Açıklama
198-332	III	Erozyona az duyarlı
333-466	II	Erozyona orta derecede duyarlı
467-600	I	Erozyona çok duyarlı



Nihai toprak koruma fonksiyon haritası.

### Kaynakça

- ❖ (1986) MTA Genel Müdürlüğü, 1/25 000 Ölçekli Türkiye Jeoloji Haritaları, Trabzon Paftası
- ❖ Bartın Orman Fakültesi Dergisi
- ❖ Coğrafi Bilgi Sistemleri ile Orman Fonksiyon Haritalarının Hazırlanması, KTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü
- ❖ Toprak Koruması, İ.Ü. Orman Fakültesi Yayını, İ.Ü. Yayın No: 3947, Orman Fakültesi Yayın No: 439. ISBN: 975-404-423-6
- ❖ Orman Fonksiyonlarının Haritalanması ve İşletme Sınıfı Ayrımı, İ.Ü. Orman Fakültesi Dergisi, Seri: B, Cilt: 49, Sayı:1-2-3-4, Sayfa: 19-29, İstanbul